

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravni štev je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vse one čestite p. n. naročnike, katerim smo danes priložili nakaznice, uljudno opozarjamo, da nam blagovolé naročnino uposlati do dné 3. maja, ker drugače jim bo list ustavljen.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Deželni zbor kranjski.

VII. seja dne 25. aprila 1893. leta.

(Dalje in konec.)

Posl. Lenarčič poroča v imenu upravnega odseka gledé prenaterejenega načrta zakona o zagrabi hudournika Pišence pri Kranjski Gori.

V deželnega zbora seji z dné 8. aprila 1892 sprejel se je načrt zakona o zagrabi Pišence.

C. kr. poljedelsko ministerstvo je potem prijavilo c. kr. deželnemu predsedstvu v Ljubljani, da ni v stanu predlagati zakon v najvišje odobrenje, in sicer zato ne, ker bi se po drugem odstavku § 3. tega načrta preobremenil državni izboljševalni zaklad vsled določil v tem odstavku, katera izražajo negotove obveze za slučaj presežnih del čez ona dela, kakoršna so proračunjena, in sicer presežnih del, prouzročenih po elementarnih nezgodah mej časom gradjenja.

Vsled tega je deželni odbor predložil vnovič načrt zakona v prenaterejeni obliki.

Upravni odsek nasvetuje torej, naj se razveljavi deželnozborski sklep z dné 8. aprila 1892. l. in naj deželni zbor sklepa o novo predloženem načrtu zakona.

Vzprejel se je potem nastopni načrt zakona v vseh treh branjih, le § 3. se je po ugovoru dvornega svetnika in voditelja deželne vlade nekoliko spremenil. Načrt slove:

Zakon z dné, veljaven za vojvodino Kranjsko, o zagrabi hudournika Pišence pri Kranjski Gori.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

§ 1. Zagradba hudournika Pišence pri Kranjski Gori se izreka za podjetje, katero je izvršiti iz deželnih pripomočkov, s tem pogojem, da pripomorejo državni izboljševalni zaklad v zmislu državnega zakona z dné 30. junija 1884. l., drž. zak. št. 116, s petdesetimi odstotki na 18 000 gld. proračunjene potrebščine, torej z doneskom 9000 gld., udeleženci pa z doneskom dvajsetih odstotkov, tedaj s 3600 gld.

§ 2. Natančneje določiti, kako je izvršiti podjetje, kedaj pričeti ter nadaljevati in kako voditi gradbo, kako je nakazovati v izplačilo doneske državnega izboljševalnega zaklada in dežele, in kako sme vplivati vlada na napredovanje podjetja, pridržano je v posebnem dogovoru mej vlado in deželnim odborom.

§ 3. Ako bi troški zgradbenih del ne dosegli zneska proračunjenega na 18 000 gld., omejiti je razmerno (§ 1.) doneske državnega izboljševalnega zaklada, dežele, kakor tudi udeležencev primerno prihraniti.

§ 4. V ta namen, da se pripravi donesek, ki pride na udeležence, in da se morejo vzdrževati vsa zgradbena dela, osnovati je upravnim potom vodno zadružno posestnikov tistih naprav, katerim so ta dela v obrambo, ter je uravnati prispevno dolžnost zadruženikov po namenu deželnega zakona z dné 15. maja 1872. l., dež. zak. št. 16.

§ 5. Mojemu poljedelskemu ministru je naročeno, izvršiti ta zakon.

Posl. Povše poroča v imenu upravnega odseka o trtni uši na Kranjskem:

Iz poročila dež. odbora je razvidno, da se trtna uš vedno dalje razširja na Dolenjskem, pa tudi na Vipavskem.

Na Dolenjskem se je sedaj zatrosila tudi v mokronoški okraj in nekoliko tudi v radeški okraj, ker se je zasledila že v občini Boštanj.

V davčnem okraju kostanjeviškem pa so vinogradi skoro popolnoma uničeni. Prav tako se vedno huje razširja trtna uš tudi v Vipavski dolini. Od 10609 ha vinogradov, kolikor jih je v naši deželi, je že sedaj okuženih 7147 ha, torej dve tretjini vseh vinogradov, tako da je naša dežela po trtni uši mej raznimi

deželami najhuje prizadeta. Zato sta opravičena skrb in trud, da se še reši, kar je mogoče, da prizadeti kraji popolnoma ne propadejo. Poročilo navaja, koliko se stori za upeljavo ameriških trt.

Država vzdržuje trtnice v Kostanjevici, na Slapu in v črnomaljskem okraju se sedaj prirejata dve trtnici. Nadalje delujejo v to svrhu deloma deželne trtnice, deloma podpirane po deželi, potem pa trtnice kmetijske družbe podružnic in obširna trtnica ter vzgledni ameriški vinograd meščanske šole na Krškem.

Povsem je odobravati nasvet dež. vinarske šole, da se vinogradarjem oddajajo namesto rezanic le ukoreninjene trte in je želeli, da se tudi požlahtnuje v šolski trtnici, kolikor je le mogoče, ter požlahtnene oddajajo, ker s tem bode vinogradarjem najbolj ustrezno pa tudi pomagano, hkratu bode pa dovoljni in nagli uspeh ugodno uplival, da se vinorejci v polni meri lotijo novih nasadov s požlahtnjenimi ameriški trtami.

Obžalovati je, da je vis. poljedelsko ministerstvo prošnje vinogradarjev za brezplačno prepustitev ameriških rezanic odbilo vzlic priporočilu dež. odbora, ker revnim po trtni uši itak zelo poškodovanim vinorejcem bi morala visoka vlada pač iti v pomoč in jih podpirati v zasajenju novih trtnih nasadov, saj s tem neposredno koristi tudi državi, ker bodo novi vinogradi donašali državi znatne dohodke.

Dobro so se obnesli kurši za pouk o požlahtnjanju trt in gospodarski odsek priporoča, da se še dalje vrše.

Za premije, namenjene onim, ki zasajajo na novo po filokseri uničene vinograde z ameriški trtami, oglašajo se pridno vinogradniki iz Vipavske doline in so se že podelile do sedaj 108 prosilcem z Vipavskega in 15 z Dolenjskega. Upati je, da se tudi dolenjski vinogradniki ogrejejo za nasade in je le želeli, da se pridno oglašajo za premije, ko je po ravnokar došlem odloku vis. dež. vlade tudi kmetijsko ministerstvo dovolilo v to svrhu 750 gld., katere bode delil deželni odbor sporazumno z visoko deželno vlado vinogradnikom, ki te nasade izvrše.

LISTEK.

Wolfov slovensko-nemški slovar.

Pred nami leži tretji sešitek tega slovarja, obsejajoč 240 strani na 15 velikih, drobno natisnenih polah. Lep, nadpoln početek in ob jednem pospešek! — Ako že zdaj, ko je delo stoprav prestopilo prag, nekoliko spregovorimo o slovarji, ne upotuje nas k temu drugo, nego želja, koja poudarjamo, da bi namreč pridno segali naši ljudje po njem. Na prvi pogled sprevidi vsak, koliko domačega biserja je v tem slovarji razloženega. Pa tudi koliko truda in kolikih delavcev doneski so tu sem nanešeni! Nasprotnikom našega jezika bode se krčilo srce pri tem pogledu, a vsem rodoljubom, katerim je do našega jezika, bodo se širila prsa, in širiti se smejo po pravici. Zaklad jezika je shramba prvega bogatstva narodovega, katero preseza vse gmotuo njegovo imetje, ker je duševna, izobrazbena njegova pridobitev, torej tudi trajna in najkrepkejša vseh pridobitev. Vsaka nova v slovenščini spisana, razumevši se dobra knjiga, je nova nepremagljiva utrditev našenarodnosti, našega obstanka. Koliko bolj velja še to o dobrih slovarjih, ki so glavna orodja kulturnega dela narodovega! V slovarjih je založeno vse duševno delo

narodovo v malem, ali pregledno in v glavnih potezah. Vsaka umetna beseda novo pridobita je kažipot isto tolikim duševnim iznajdbam; o popolnosti tega besedja in o njegovi raznovrstnosti zavis ne samo sodba o napredku, nego tudi napredno delovanje samo. Kako češ pisati, ako besedja k temu potrebnega pogrešajo? Kako bočeš govoriti k ljudstvu ter širiti svoje namisli in nazore, ako nimaš prikladnih in dostojnih tem namislim izrazov pri roki? — In glej, vsega tega najdeš v tem slovarji na izbiro!

Mi Slovenci smo doslej pogrešali vseobčnega slovenskega slovarja, ki bi jemal vse teriče slovensko v obzir. Imeli smo slovarjev, katerih nekoji n. pr. Murkov so jemali za področje štajersko, drugi, n. pr. Janežičev in pred njim že Megiserjev, Gutsmanov in Jarnikov slovar koroško narečje, drugi zopet, n. pr. Alasijev slovar kakor tudi Levstikovi jezikoslovni spisi imeli so primorščino in kranjsčino, in tako skoro vsi slovarji neki opredeljeni krog našega jezika v oče, kar je bilo tudi čisto prirodno in potrebno krčenje jezikovnega zemljišča. A v novem Wolfovem slovarji slovensko-nemškem imamo tri glavne snovi v jedno celoto združeno: prvič besede vseh posamnih strogo „slovenskih“ podnarečij, drugič tudi mnogo, prav mnogo besed iz sicer s prvine „slovenskih“, a drugače imenovanih („kajkavskih“, „šakavskih“, „brvatskih“) podnarečij, in tretjič ob jednom besede vzete iz naše

književnosti, kakoršna se dandanes piše v knjigah in časopisih naših. Tako pa smo Slovenci storili s tem slovarjem prvi korak do jedinega slovenskega jezika: Tega jezika še sicer nikakor nimamo, a po dovršenju Wolfovega slovarja bode mogoče postalo, nanj misliti in njegovo ustrojeno in prirejenje resno prejeti v roke. Potem ko bode namreč vse gradivo občnega našega celokupnega jezika pred našimi očmi razgrneno — in do tega ni več daleko, ker je to gradivo že ne samo zbrano, ampak tudi urejeno —, bode treba na tega gradiva izčiščenje misliti, in tedaj bode mnogotera beseda, katera ima zdaj svoje opravičeno mesto v slovarji, morala umakniti se boljši. Način tega izčiščenja določiti, je bodočemu zrodu našemu prihranjen; mi današnjiki smo svojo zadačo dovršili, ako smo mu podali natanko, obširno, popolno, vsestransko in celo podobo našega sedaj živečega jezika. In z Wolfovim slovarjem bode ta naloga gotovo dovršena kar kažejo vsa znamenja. Naj pak bodoči veki pokažejo katero koli lice našemu narodu, jedno je gotovo: njegovega jezika podoba, tedaj duševna slika našega naroda je pozabljenju oteta za vse čase človeške kulture, v kateri zavzemamo tudi Slovenci svoje dostojno mesto.

Na Dunaji 1893.

Dr. Janko Pajk.

Narodno-gospodarske stvari.

— Koliko iznaša močvirski zaklad Ljubljanski. Po naznanilu c. kr. deželne vlade znašala je imovina močvirskega zaklada: Konec decembra 1891: v obligacijah 76.200 gld., v hranilničnih knjižicah 14.242 gld., v gotovini 53 1/2 kr., skupaj 90.442 gld. 53 1/2 kr. — Konec junija 1892: v obligacijah 76.200 gld., v hranilničnih knjižicah 14.545 gld., v gotovini 80 1/2 kr., skupaj 90.745 gld. 80 1/2 kr.

— Potovanje v Chicago. Nižje avstrijsko obrtno društvo na Dunaji (I. Eschenbachgasse, 11) javlja tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da je več društvenih udov izrazilo željo, naj bi se priredilo skupno potovanje v Chicago. Društvo bo v služaji, če se oglasi zadostno število udeležencev, po posredovanju c. in kr. zastopov v Zjedinjenih državah in razstavne komisije v Chicagi izposlovalo udeležencem tega potovanja vse dosegljive predprave. Posebno bi se društvo prizadajalo, da bi udeležencem po možnosti preskrbelo strokovne vodnike, tako, da bi udeleženci ne imeli samo te ugodnosti, da bili ves čas svojega bivanja na daljnem zapadu le v družbi svojih sorojakov, temveč bi uživali tudi druge predprave, katere bi posameznim potnikom ne bile lahko pristopne. — Vspored za potovanje v glavnih potezih določen je naslednje: Dne 1. junija zvečer odhod iz Dunaja, prihod v London dne 3. junija, odtod odhod še istega dne in prihod v Novi Jork dne 10. junija. Ogledata se Philadelphia in Washington. Bivanje v Chicagi je določeno za dni od 13. do 19. junija. Dne 20. junija je odhod k Niagarskim slapom in od tod izleti preko Ontarijskega jezera k tisočim otokom in k brzim tokom reke St. Lorenzo; odtod odhod v Albany, glavno mesto Novo-jorške države in prihod v Novi-Jork po reki Hudson dne 24. junija, kjer se potem ostane do 30. junija. Dne 1. julija se družba povrne domov. Cena za potovanje je določena za osebo na 846 gld. av. v. in nimajo potniki nobenih postranskih stroškov, razun za pijačo in če si kdo kaj nakupi. Kdor bi ne maral iti k Niagarskim slapom, ta ostane lahko ali dlje časa v Chicagi ali pa od potuje prej v Novi-Jork. — Ker bi nižjeavstrijsko obrtno društvo imena udeležencev rado izvedelo že do konca aprila, blagovolijo naj oni, ki se žele udeležiti potovanja, to naznaniti trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 29. aprila t. l. — „Tržaška posojilnica in hranilnica“ pričela bode izplačevati dividendo z dnem 1. maja t. l., na kar se opominjajo gg. združniki. Izplačati se ima dividenda po sklepu občnega zbora le onim združnikom, kateri so vplačali deleže s koncem 1. 1891. in so imeli uložen svoj denar vse upravno leto 1892.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati bolesi utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozgah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (18—6)

Tujci:

24. aprila.

Pri **Mališci:** Welsersheimb, Lichtenstadt, Herling, Steiner, Oesterreich z Dunaja. — Klein iz Trsta. — Bishitz iz Prage. — Widmar iz Bna. — Guggenthal iz Gorice. — Kališnik iz Zagreba. — Jax iz Linca. Pri **Sloncu:** Auersperg, Egli, Placsek, Ulrich, Singer, Färber, Jellačić, Masolk, Goldblatt z Dunaja. — Weiss iz Prage. — Braun, Bürger iz Gradca. — Gansl iz Brna. — Bratanič iz Celja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
24. aprila	7. zjutraj	740.5 mm.	4.8° C	brezv.	jasno	0.00 mm
	2. popol.	738.0 mm.	14.2° C	sl. szh.	jasno	
	9. zvečer	736.7 mm.	9.8° C	sl. szh.	jasno	

Srednja temperatura 9.6°, za 0.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 25 aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta gld.	98.40	98.40
Srebrna renta	98. —	97.95
Zlata renta	117.20	117.20
4% kronska renta	96.75	96.85
Akcije narodne banke	985. —	983. —
Kreditne akcije	342. —	344.25
London	122.25	122.25
Srebro	—	—
Napol.	9.73	9.73
C. kr. cekini	5.77	5.77
Nemške marke	59.80	59.87 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	147 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	197
Ogerska zlata renta 4%	115	90
Ogerska papirna renta 5%	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	128
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	60
Kreditne srečke	100 gld.	201
Rudolfove srečke	10	—
Akcije anglo-avst. banke	200	154
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	270

Zahvala.

Vsem onim, ki so povodom smrti našega pokojnega sina, oziroma brata, unuka, nečaka in bratranca

Feliksa Nollija

izkazovali svoje sočutje in se v tolikem številu udeležili pogrebne sprejeme ter poklonili krasne vence, izrekamo najtoplejšo svojo zahvalo. Posebno prisrčno pa se zahvalimo še č. gg. pevcem za prelepo, gniljivo in do srca segajočo petje pred hišo žalosti in na pokopališču.

V Ljubljani, dné 25. aprila 1893.

(441)

Rodbina Noll.

Notarskega pisarja

sprejme pisarna v Ljubljani. Isti se mora izkazati da je že v jednaki službi posloval, da je spreten in zanesljiv delavec in da ima lepo pisavo. — Ponudbe in svedoče naj se pošljejo na upravništvo „Naroda“. (429—2)

Da se zvajanjem pride v okom!

Kdor hoče imeti sloveči

Plznski pivni grenčec

pristno original in ne ponarejenega, mora zahtevati izrecno le tistega, ki ga je glasovita, 50 let (439—1) obstoječa tvrdka

Moric Auer v Plznu izumila in ga jedina proizvaja.

Prodaja konkurzne mase Ivana Hudovernika!

Prva prodaja vrši se dné 1., 2. in 3. maja, druga dné 15., 16. in 17. maja 1893.

Trgovina se lahko nadaljuje, blago povprek kupi.

Ponudbe **dru. Franu Jurtell, Šmarje pri Jelšah** (St. Marein bei Erlachstein). (442—1)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Line, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Prago, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždanj, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.
„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 06 „ dopoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—88)

Pozor gospodinje!

MAGGI JEVA zabela za juhe pri Antonu Stacul-u. (21)

V lovske in mokri jesenski dobi moči je doseči mehkega in suhega obuvala samo tedaj, če se rabi **F. BENDIK-ova** v **St. Valentinu** (Nižja Avstrija) patentovana, nepremočna

redilna mast za usnje

ki se rabi pri obuvalu na Najvišjem dvoru že nekaj let, kakor tudi za svetljenje in vođenje istega c. kr. izključno privilegirana

svetilna tinktura za usnje

katera ne pušča barvo ter je izkušana od c. in kr. državnega vojnega ministerstva in je v rabi v c. in kr. vojski in največjih prevoznih podjetjih.

Cena
svetilni tinkturi za usnje: 1 kilo gld. 1.20
steklenica št. 1 —80
steklenica št. 2 —40
steklenica št. 3 —20
redilni masti za usnje: 1/4 pušica gld. —80
1/2 pušice —40
3/4 pušice —20
1 pušice —10

V vseh večjih mestih monarhije v zalogi. — Glavna zaloga v Ljubljani pri **Schussnig-u & Weber-ju**; v Kranju pri **Pettan-u**; v Radovljici pri **Homan-u**; v Celju pri **R. Stieger-ju**. (965—17)

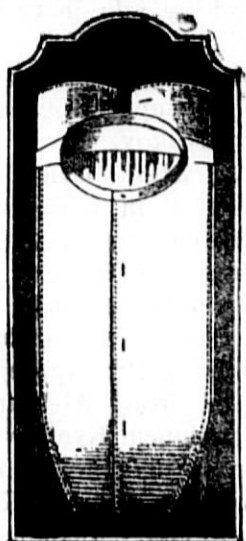
Svari se pred ponarejanjem.

Jedino pravo prirejanja pristuje F. Bendiku v St. Valentinu.

Dr. Ivan Voves

deželni okrožni zdravnik v Radovljici naznanja, (440—1)

da je nastopil svoje mesto.

Srajce za gospode

ovratniki

in naročke (manšete)

najboljši izdelek in vedno najnovejše

kravate

pri

J.S. BENEDIKTU

v Ljubljani. (490)

V mali dvorani v „Tonhalle“.

Vsak dan

razstava

velike astronomične

svetovne ure.

Sklep v ponedeljek dné 1. maja ob 7. uri zvečer.

Predava se o tem zanimivem umetnem delu točno v nastopnih urah: dopoldne ob 10. in ob 11. uri; popoldne ob 3., 4., 5. in 6. uri.

Ustopenina:

I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr. — Otroci, kakor tudi vojaki do narednika plačajo polovico. (835—11)

deželnem zboru vidno, da stojé veleposestniki na stališčih centralistične ustave, da so torej vsled upliva grofa Taaffeja premenili svoje državnopravne nazore. Od tedaj je plemstvo vedno bolj gubilo tla pod nogami in da bi po razpustu deželnega zbora ne izgubilo svojih mandatov, hoče sedaj Nemcem po ovinkih pomagati do novega okrožnega sodišča v Trutnovu. „Nar. Listy“ se bavijo potem s predlogom o ravnopravnosti v šoli in s punktacijami ter pravijo, da morajo veleposestniki predloge odkloniti, če hočejo narodu češkemu zvesto služiti. — „Politik“ pobija neke, na konferenci izrečene trditve princa Schwarzenberga in dokazuje, da je za nekaj časa izginilo upanje na solidarno postopanje čeških strank.

Ogerske razmere

Ogerski ministerski predsednik dr. Wekerle mudi se že več daj na Dunaji. Udeležil se je skupnih ministerskih konferenc in se posvetoval s finančnim ministrom drom. Steiachom o valutnih zadevah, a zajedno z njim mudil se je na Dunaji tudi ogerski minister notranjih rečij Hieronimy in te dni bil je k njima poklican še poljedelski minister grof Bethlen, a prišel je tudi domobranski minister baron Fejervary. Nekateri listi javljajo, da je to v zvezi s cerkvenopolitičnimi predlogami, katere je viada cesarju predložila, da jej dovoli, predložiti jih državnemu zboru. Koliko je na tem resnice, ni moči kontrolirati. Znatilno pa je vsekako, da naučni minister grof Csaky in pravosodni minister Szilagy že več mesecev nista bila od cesarja vzprejeta, dasi spadajo cerkvenopolitične predloge v njiju resorta. Kombinacij, katere se iz tega delajo, ni treba posebe navajati. Za današnjo sejo ogerskega parlamenta je določena prva cerkvenopolitična predloga; grof Csaky imel je predložiti zakon o recepciji židov.

Vnanje države

Avstrija in Rusija.

Ruski minister vnanjih rečij, Giers, mudil se je čez zimo na Francoskem in v Italiji ter se vrača sedaj v Peterburg, telesno še vedno jako slab. V nedeljo je prišel na Dunaj, a zaradi svoje bolezni ni obiskal grofa Kalnoskyja niti prosil avdijence pri cesarju. Vzlic temu ga je obiskal grof Kalnoky in kmalu zatem počastil je ruskega ministra s svojim posetom sam presvetli cesar. Umevno je, da je ta poset vzbudil veliko senzacijo, kajti nihče ne more tajiti, da so razmere mej Avstrijo in Rusijo jako napete, zlasti po avdijenci, katero je pri cesarju imel Stambulov. V Gališki stoje ob ruski meji velikanske čete avstrijske vojske, kar gotovo ni znamenje miru in pri takih razmerah posetil je pre svetli cesar ruskega državnika, izkazujoč mu s tem čast, kakršna se k večjemu izkaže samo državnikom zveznih vlad. Listi komentirajo ta poset ugodno, trdeč da je to znak mirovnih odnosov mej sosednima državama, a sicer brez vsega večjega pomena, češ da je bil tudi ruski prestolonaslednik šele pred kratkim na Dunajskem dvoru jako laskavo vzprejet. Primera je slaba, kajti mej ruskim prestolonaslednikom in oficijelnim voditeljem ruske politike ministrom Giersom je precej razločka. V nekih krogih se tolmači ta obisk kot približevanje Avstrije k Rusiji. O tej stvari imeli bomo še prihodnje govoriti.

Cesar Viljem pri papežu.

Novinarstvo se sedaj bavi z obiskom cesarja Viljema pri papežu in pita čitatelje z raznovrstnimi kombinacijami. Faktum je to, da sta se cesar in papež dlje časa sama pogovarjala, o čem, tega ne vé nihče povedati. Več se vé o zajutreku cesarja pri nemškem poslaniku, kjer sta bila navzoča tudi kardinala Mocelli in Ledochowski, dočim je bil kardinal Rampolla, voditelj sedanje vatikanske politike in nasprotnik trozveze „bolan“. Že to, da je kardinal Ledochowski prišel na zajutek, je obudilo veliko zanimanje, še večje pa poročilo nekega katoliškega, a vzlic temu malo zanesljivega lista, kateri trdi, da je cesar pri odhodu rekel Ledochowskemu: Kaj ne, vse kar je bilo, je pozabljeno.

Razmere v Bolgarski.

Češki inženier Kohout mudil se je več let v Bolgarski. O tem, kar je tam videl in slišal, pre daval je pred kratkim v Plznu in svoj govor pri občil v čeških listih. Ozir na prostor nam ne dopuščajo, da bi priobčili daljši izvod iz tega predavanja, iz katerega je razvideti, da so razmere v Bolgarski še dosti slabše, nego smo jih mi slikali o raznih prilikah. Finance Stambulov-Koburžanove države so v groznem stanju. Bolgarska banka, ustanovljena z avstrijskim denarjem, je v takem stanju, da je bankrot neizogiben čim odstopi Stambulov. — Vlada je hotela novo „kneginjo“ presenetiti z narodnim darom in v to svrhu izdala oklic, naj se dobrovoljni doneski zbirajo. Ker pa dobrovoljnih doneskov ni bilo nič dobiti, kupila je vlada „narodni dar“ na državne troške in odtrgala državnim uradnikom 5 odstotkov njih plače za mesec marcij. Na ta način dobljeni denar pa ni zadostoval in kar nedostaja, mora plačati država. — Stambulov bi sebe in Koburžana ne mogel vzdržati ni jeden dan na krmilo, da nima celo vojsko — ovaduhov. Tako, kakor v Bolgarski, ne cvete ovaduhstvo nikjer. Ovaduhi se mej seboj nadzorujejo, nad vsemi pa stoje iz Avstrije došli špicelni. Kako razširjeno je ovaduhstvo, je videti iz tega, da dobivata za svoje špicelsko delovanje celo dva milijonarja, bankirja Kampov in

Bojko Nešev na mesec po 400 frankov plače. Mladi Bolgari, kateri študirajo v inozemstvu, ne dobé državne štipendije, ako se ne obvežejo, da bodo vladni vohuni. Celo dame se bavijo s tem lepim poslom. — Vlada pazi sedaj posebno ostro na pravoslavno duhovščino in deluje z vsemi sredstvi v to, da bi narod odtujila od duhovstva. V to svrhu se sistematično razširja verski indiferentizem, ker je to baje najbolje sredstvo. — Takih in enakih rečij navaja inženier Kohout jako mnogo, — kdor primerja njegovo pojasnilo bolgarskih razmer s pisavo „Slovenčev“, ki je zadnji čas ves navdušen za Stambulova in Koburžana ter soglašja v tem oziru tudi z „N. Fr. Presse“, ta ne bo drugrega rekel, kakor: Très cheque!

Dopisi.

Iz Rima, 24. aprila. [Izv. dop.] (Slavnostni dnevi.) Danes ob dveh popoldne obiskal je nadvojvoda Rajner tukajšnji avstrijski zavod za raziskavanje zgodovine („Institut für österr. Geschichtsforschung“). Spremljeval ga je avstro-ogerski veleposlanik pri italijanskem kralju baron Bruck in vodja zavodu, dvorni svetovalec Sickl, predstavil je N. ces. visokosti člane omenjenega zavoda ter druge sedaj v Rimu bivaajoče profesorje, ki potujejo za znanstvene namene po Italiji in Grškem. N. ces. visokost nadvojvoda bil je zelo prijazen, govoril je z vsakim posameznikom, popraševal je po njegovi domovini in namenu potovanja. Želel je vsem mnogo sreče in uspeha ter spominjal se avstrijskega muzeja za umetnost in obrtnost na Dunaji, kateremu je pokrovitelj in ki se je moral od začetka z mnogimi težavami boriti, a sedaj vendarle prav vrlo napreduje. G. dvorni svetnik Sickl priporočal je nadvojvodi avstrijski oddelke knjižnice „della Consulta“, ki se nahaja v Vatikanu mej arhivom in tamošnjo knjižnico, ki je iz obeh zadnjih pristopna in služi vsem preiskovalcem kot priročna in pomočna knjižnica. Naš Presv. cesar daroval je o priliki papeževega jubileja 100.000 frankov za to knjižnico, a posamezna društva in založništva storé premalo za to podjetje. Knjige zgodovinske in arheološke vsebine naj se pošiljajo skozi namestništva na veleposlanstvo v Rim, ker so take pošiljave poštne proste. Prevzvišeni g. veleposlanik je obljubil skrbeti za razširjenje zavoda in pripraviti ga na isto stopinjo, na kakoršni se nahaja sedaj nemški zavod.

Tržaške gospodične poslale so italijanski kraljici prigodom srebrne poroke velikansk jerbas (1.20 m. širok in 1.70 m. visok) najlepših cvetic, belih nageljnov in narančnega cvetja. Zanj je bil privezan dolg trak iz bele svile. Na jednom koncu je stalo zapisano: „Alla regina d' Italia le giovinette Triestine, 1868—1893“ in spodej je bil uvezen grb Savoje, katerega je obdajal venec marjetic; na drugem koncu pa je bil uvezen grb tržaški obdan z „vijolicami premišljevanja“. Tukajšnji listi prinašajo to vest s pristavkom: „Un dono delicatissimo e che dice tutto“.

Včeraj popoldne peljal se je cesar s cesarico in spremstvom v Vatikan iz nemškega veleposlanništva pri papežu in sicer na lastnih vozovih, katere so nalašč za to iz Berlina pripeljali. Ob vsej dolgi poti (3/4 ure peš) je stalo ljudstvo natlačeno, vojaštvo je delalo špalir in godbe so igrale. Kljub temu je bila vsa ta velikanska množica čisto tiha. Tukajšnji listi pišejo, da je bil ta obisk „mračna megla na sicer sijajnih in kot solnce jasnih slavnostnih dnevih“!! Cesar je ostal nad jedno uro pri Sv. Očetu, a cesarica si je med tem ogledala sv. Petra cerkev.

Danes zjutraj je bil velikansk ogled vseh v Rimu zbranih vojaških oddelkov, ki se je baje dobro izvršil. Cesar je jezditel s sijajnim spremstvom vseh članov drugih vladajočih hiš po najboljjudenejših ulicah. Pripravljeno je bilo premnogo tribun za več tisoč ljudi, a na njih je sedelo komaj 500 oseb. To prihaja od todi, ker je treba za vse jako drago plačati, tako da nižje ljudstvo od vseh svečanosti nič ne vidi.

Tukajšnji listi poročajo, da se nemški cesar sedaj peča z načrtom, kako ustanoviti obči mir v Evropi potem splošnega razoroženja. Pač neverjetno!

Iz Celovca, 24. aprila. [Izv. dop.] (Mejna obeliska na Ljubelju in popustljivost kranjskega deželnega odbora.) Naša deželna tetka „Klagenfurter Zeitung“ prinesla nam je v svoji poslednji 93. številki od 23. t. m. naslednjo, na prvi pogled, a tudi le na prvi jako nedolžno vest:

* (Grenz-Obelisk am Loibl.) Die k. k. Centralcommission für Kunst- und historische Denkmale

in Wien brachte in Erfahrung, dass die beiden Grenz-Obelisk am Loibl zwischen Krain und Kärnten im Verlaufe der Zeit sehr schadhafte geworden sind und einer Restaurierung dringend bedürfen. Da diese Obelisk im Jahre 1820 von den Ständen Krains und Kärntens gemeinschaftlich errichtet wurden, wendete sich die genannte Centralcommission an die Landesauschüsse in Laibach und Klagenfurt mit dem Ansinnen, für die erwähnte Restaurierung Vorsorge treffen zu wollen. Infolge dessen erklärte der krainische Landesauschuss jenem von Kärnten, dass er zur Tragung der halben Restaurierungskosten bereit sei und ersuchte denselben, die andere Hälfte der Kosten zu übernehmen und wegen der gedachten Restaurierung durch dortige Organe das Erforderliche zu veranlassen. Hierauf übermittelte der Kärntner Landesauschuss ein Project, nach welchem sich die Restaurierungskosten auf 800 fl. belaufen werden. Der krainische Landesauschuss erklärte sich mit dem Projecte einverstanden und stimmte dem eventuellen Antrage, dass die Arbeit von Seite des Kärntner Landesauschusses besorgt werde, mit dem Beisatze bei, dass die Beitragsleistung der Kostenhälfte bis zum Höchstbetrage von 400 fl. aus dem krainischen Landesfonde zugesichert wird.

Tako govori poročilo v Celovčanki. — Čudom se čudimo, da je kranjski deželni odbor, v katerem sedi vendar večina slovenskih mož, v tako popravu mogel kar brez pogoja dovoliti in ne da bi bil original naši narodnosti in našemu jeziku dostojno in častno mesto na slovenski gori. Saj vendar mora poznati zagrizenost koroških mogotcev od prvega do zadnjega! Saj ve, kako spoštujejo naš jezik. Povsod, kamor se pod milim nebom ozremo, leze nam Nemec na vrat. Kamor pogledamo, povsod se nam mečejo polena pod nogo, povsod se nas gleda s črnim očesom, povsod se nam godí krivica. Slovenska beseda se preganja iz deželnega urada, c. kr. pisarn in v zadnjem času celó iz cerkve. Kratko rečeno, vse je zoper nas.

In kaj naj rečemo zdaj k popustljivosti kranjskega deželnega odbora? Kamor se ozremo, povsod nam strié nemški napisi nasproti in tudi pri tej priliki, zdaj, ko bode imel naš proti Slovincem iz polne duše zagrizeni nemški deželni odbor s podporo slovenske kranjske dežele sam odločevati pri popravi stebrov na vrhu Ljubelja, ne bode se nam čuditi, ako homo nekega lepega dne našli na istih poleg izključno nemškega napisa sploh, tudi z zlatimi črkami vdolbene besede: „Vom Thal bis an die Gletscherwand, ertön' das deutsche Lied im Kärntnerland“, katero pesem nam naši nemško-narodni pevci tako radi in pogostoma trobijo na ušesa.

Izključno nemški napisi na stebrih vrhu Ljubelja pa bodo popotnikom označevali nemško zemljo, to je gotovo. Potovalec, kateremu so nepoznane naše krajevne razmere, misli si bode, prišedši iz Kranjske in stoječ pred stebri na vrhu Ljubelja, da prestopi povsem na nemško zemljo. Dozdevalo se mu bode, da Slovencev tu na Koroškem sploh ni — in res nas ne bode, ker nas je s tem činom pomagal zatajiti celó deželni zastop slovenske kranjske pokrajine sam.

Ogorčenost, ki je vsled tega nastala mej tukajšnjimi Slovenci in ki se bode razširila gotovo po vsej slovenski Koroški, kakor hitro bode to znano postalo, je opravičljiva in mi prav za gotovo pričakujemo, da se bodo našli še odločni slovenski možje, ki bodo to stvar spravili v sedaj zborujočem deželnem zboru Kranjskem v razgovor, ter zahtevali potom primerne interpelacije pojasnenja, pod katerimi in kakimi pogoji se je dala podpora tolike svôte 400 gld. slovenskega denarja brezpogojno — tukaj v tem slučaju očitno v nemški namen in za nemške težnje.

Predno bode pa še prepozno, priporočamo naslednje: Kranjski deželni zbor naj blagovoli skleniti, da se napravi na desnem stebri, iz Kranjske prišedši, na prvem mestu slovenski in na drugem nemški napis. Ravno tako naj se zahteva, da se napravi na nasproti stojećem stebri poleg nemškega na drugem mestu tudi slovenski napis. Napisi pa naj bodo stvarni brez politične tendence. Vsak, katerikoli si bodi drug napis, ki ni s temi zgodovinskimi stebri v zvezi, na jednom kakor na drugem stebri ne sme ineti mesta. Tako bode vstreženo obema národnostima, in ker se bodo stroški razdelili na obe deželi enakomerno, naj iste imajo za svoje dolžnosti tudi enakomerne pravice. Ako bi pa koroški deželni odbor v svoji

V V. oddelku poroča dež. odbor o zborovanju deželne komisije za trtno uš. Iz tega poročila je omeniti, da sta za brezobrestno posojilo v svrhu zopetne zasaditve vinogradov po trtni uši opustošenih došli deželnemu odboru le dve taki prošnji in še ti le iz Vipavske doline. Tudi je ta komisija vzprejela predlog, da se nastavi poseben učitelj za vinogradarstvo. Ker je trtna uš uničila večji del naše trto-reje in je pač dolžnost dežele, da reši prizadete pokrajine uboštva in ker je mej drugimi sredstvi gotovo skrben poduk v nasajanju in oskrbovanju novih ameriških vinogradov velike koristi in vrednosti v proslah trto-reje, izreka se gospodarski odsek za ta nasvet, vendar pa omeni, da dež. odbor z vis. dež. vlado dožene vse potrebno gledé plačevanja popotnega vinarskega učitelja, ter da stavi dovršeni predlog, v katerem naj tudi določno opiše delokrog njegov, v prihodnjem zasedanju dež. zbora.

Ker je trtna uš že nad dve tretjini naših vinogradov okužila, je le želeti, da se dopusti prosti promet s trtami v okuženih občinah, ter da se olajša s tem nasaditev takih trt, ki so vztrajne proti trtni uši.

Na podlagi teh pojasnil usoja si gospodarski odsek nasvetovati deželnemu zboru:

1.) Poročilo deželnega odbora o trtni uši sprejme se odobrovalno na znanje in vzdrževaje dosedanje deželnozbornske sklepe dovoljuje se deželnemu odboru za tekoče leto svota 2000 gld., in sicer za delitev podpor vinogradnikom, ki znova nasajajo svoje po trtni uši uničene vinograde ter za prirejevanje poučnih kursov za odrasle vinogradnike o požlahnjevanju trt.

2.) Deželni odbor se pooblašča, da na podstavi zakona z dné 28. marcija 1892, drž. zak. št. 61, v svrhu zopetne nasaditve po trtni uši uničenih vinogradov dovoljuje vinogradnikom pod pogoji, stavljenimi v zakonu, posojila do najvišjega zneska 150 gld. V to svrhu dovoli se za tekoče leto naknadni kredit 2000 gld. iz deželnega zaklada.

3.) Deželni odbor naj z visoko vlado dožene dogovore za nastanitev posebnega vinarskega popotnega učitelja ter naj v prihodnji sesiji stavi dotičen konkreten predlog, v katerem naj bode tudi gledé delokroga tega učitelja primerno razloženo.

4.) Slavni kranjski hranilnici izreka se topla zahvala za njeno naklonjenost do ubogih vinogradnikov Krškega okraja, katerim hoče za dobo 10 let vsako leto 2500 gld. podarjevati za nove nasadbe po trtni uši uničenih vinogradov.

Posl. Kavčič poroča v imenu upravnega odseka o prošnji županstva v Cerknici za ustanovitev samostalnega cestnega skladovnega okraja za sodni okraj Cerkniški ter predlaga:

1.) Sedanji cestni skladovni okraj Logaški se razdeli v dva, katerih jeden bode obsegal selsko občino Cerknico, drugi pa ostale selske občine sedanjega cestnega skladovnega okraja Logaškega.

Ta dva cestna skladovna okraja začneta delovati s 1. januarjem 1894.

2.) Deželnemu odboru se naroča, za izvršitev tega sklepa potrebno ukreniti. — Predlog se vzprejme.

Posl. Murnik poroča o prošnji davčnih občin fare Sv. Vida za izločitev iz občine Bloške in ustanovitev samostojne občine Sv. Vid.

Upravni odsek predlaga:

Prošnja zastopnikov iz davčnih občin župnije Sv. Vida nad Cerknico za izločitev iz župnije Bloške se izroča deželnemu odboru z naročilom, da v prihodnjem zasedanju predloži načrt zakona. — Predlog se vzprejme brez debate.

Posl. Povše poroča v imenu upravnega odseka o prošnji vaščanov iz Zgornjega Kašlja in Zavoglja za uravnavo reke Ljubljanice. — Upravni odsek predlaga:

Prošnja vaščanov iz Gornjega Kašlja izroči se deželnemu odboru z naročilom, da takoj odpošlje deželnega tehnika na lice kraja, da vse razmere preišče in izdela dotični načrt za izvršitev obrambnega dela. Ob enem naj se doženejo dogovori za prispevek države iz melioracijskega zaklada in za prispevek interesentov ne le zemljišnih, ampak tudi vaščanov Gorenje Kašelskih ter da vse potrebno ukrene, da se v slučaju neizogibnega odloga takoj izvrše provizorne obrambe na najnevarnejšem mestu obrežja. Natančni načrt naj se v prihodnjem zasedanju predloži deželnemu zboru v rešitev. — Predlog se vzprejme brez ugovora.

Posl. Grasselli nasvetuje v imenu odseka za pregled poročila deželnega odbora, da se nekatere točke tega poročila izročé upravnemu, oziroma finančnemu odseku, kar se vzprejme.

Na to zaključí deželni glavar ob 3/4. uri sejo. Prihodnja seja bode v petek dné 28. t. m.

Deželni zbor štajerski.

V Gradci, 24. aprila.

V današnji seji utemeljeval je posl. Koller svoj nasvet o podržavljenju južne železnice. Govornik, katerega so vsi poslanci pazno poslušali, je najprej omenjal, da se je dež. zbor iz ozirov na gospodarske koristi prebivalcev štajerske dežele že večkrat bavil s tem vprašanjem in že lani vzprejel tak predlog, s kakeršnim se mu je tudi letos baviti. Vse to prizadevanje je bilo — žal — doslej vedno povsem brezuspešno. Nagibi, iz katerih je bilo lani priporočati podržavljenje južne železnice, so tudi letos veljavni, samo da sedaj ni nikjer več sledu tistim simptomom, iz katerih se je še pred kratkim sklepalo, da bo vlada vendarle ustregla splošni želji in podržavila južno železnico. Prebivalstvo dežele štajerske je že zategadelj na slabšem, ker niso tarifi na vseh železnicah, na državnih in na privatnih, jednaki. Tarifi južne železnice so posebno visoki in velika ovira gospodarstvu vseh vrst, ako pa se uvede še transportni davek, potem bo to ob južni železnici ležečim krajem v največjo škodo, zlasti v primeri s kraji, koder teče državna železnica. Konečno je zahteval govornik, naj se njegov predlog odkaže železniškemu odseku v poročanje, čemur je zbornica jednoglasno pritrdila.

Ko je posl. dr. Dečko naznanil, da svoje včeraj napovedane interpelacije ne bode stavlil, prišla so na vrsto ustna poročila nekaterih odsekov.

Za šolski odsek je poročal posl. Koller in nasvetoval sledeči predlog: Učiteljskim osebam, učečim na deželnih šolah, se v službeno dobo uštejejo tudi vsa leta, v katerih so poučevali na štajerskih ljudskih šolah a z omejitvijo, da štejejo štiri leta ljudskošolskega službovanja samo za tri leta deželnega službovanja in sicer le tedaj, ako je dotičnik nepretrgoma služboval na štajerskih ljudskih šolah. — Zbornica je vzprejela ta predlog brez debate.

Posl. dr. Radey je poročal o nekih mitničnih zadevah, posl. Suttner pa o raznih cestnih predlogih. Debata je bila prav kratka; predloge so bile vse vzprejete. — Posl. dr. Radey je poročal o načeloma važnem predlogu posl. Jermana gledé omejitve razdeljevanja srednjevelikih kmetijskih posestev, katero je v navadi, in v imeni deželnokulturnega odseka nasvetoval, naj se ta Jermanov predlog odstopi dež. odboru z naročilom, da preišče, ali je tak zakon potreben in primeren, in ako spozna da je, kako bi ga bilo najbolj praktično urediti. Poizveduje naj v tem oziru pri okrajnih zastopih ali pa pôtém kmetijske družbe štajerske, o rezultatu pa naj poroča v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru. Po nekaterih opombah posl. Poscha, zahtevajočega zlasti to, da naj vlada svojo tolikrat naglašano naklonjenost napram kmetškemu stanu izkaže s tem, da zniža sedanje neprimerno velike pristojbine za prepis posestev, je zbornica vzprejela nasvet dež.-kulturnega odseka. — Deželni zbor je potem še dovolil nekaterim okrajem in posamnim občinam pobiranje raznih pristojbin, vzprejel nasvet gledé službenih doklad deželnim srednješolskim profesorjem in se razšel, določivši prihodnjo sejo za jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. aprila.

„Deutsches Volksblatt“

priobčil je te dni jako interesanten dopis s Primorskega. Ta list je nemško-nacionalno-protisemitsk, a časih je valed upliva dra. Luegra tudi Slovanom pravičen. V tem dopisu slika, kako se širi po Primorskem iredentizem v vseh krogih, da sedaj že vojaki v javnih lokalih prepevajo iredentovske pesmi, ne da bi se kdo ob takem počenjanju spodtikal, agitatorji iz Italije pa postopajo, kakor da so doma. List pripoveduje, da se bo v tej stvari v prihodnjem zasedanju interpeliralo.

Češke stranke.

Danes došli češki listi prinašajo dolga poročila o zadnji konferenci odposlancev čeških strank, vršivši se v soboto, in jo vsak s svojega stališča komentirajo — neugodno. „Narodni Listy“ prinašajo fulminanten članek „Uázali se, jakými jsou“, v katerem pravijo, da je mladočeška stranka v soboto zadnjikrat poskusila od grofa Taaffeja zapeljane Roberthe spraviti na pot, po kateri hodi narod češki. Konferenca je pokazala, da so ravnali „Nar. Listy“ prav, ko so že l. 1889 priporočali češkemu narodu, naj se od plemstva čim prej emancipira. Že takrat je bilo iz govora princa Karla Schwarzenberga v

Dalje v prilogi.

Gostilna ob véliki cesti.

(Ruski spisal J. S. Turgenev, preložil Ivan Gornik.)
(Dalje.)

— Ali kaj imata vidva, juho mendà, začel je Naum...

— Dà, juho, rekel je Akim in najedenkrat obledel: — pa ne za tebe.

Naum je začujen pogledal Akima.

— Kako, da ne za mene?

— No tako, ker ni za tebe. — Akimu sta zažareli očesi, in udaril je z roko po mizi. — V moji hiši ni ničesar za tebe, slišiš?

— Kaj hočeš, Semenit, kaj hočeš? Kaj je s taboj?

— Z manoj ni nič, a ti mi presedaš, Naum Ivanič, to je. — Starec je vstal in se ves tresel. — Prepogosto si se začel okrog mene plaziti, to je.

Naum je tudi vstal.

— Avdotja Arefjevna, kaj je z njim? vprašal je z nasmehom.

— Jaz tebi pravim, zakričal je Akim s hreščečim glasom — da pojdi ven, slišiš — kaj ti je Avdotje Arefjevne mari... pravim ti, slišiš, da se poberi!

— Kaj govoriš? vprašal je Naum značilno.

— Ven pojdi, odtod, to ti govorim. Tam je Bog in tu je prag... ali razumeš? in nič hudega ne bo!

Naum je stopil naprej.

— Draga, ne stepita se, golobčka moja, je zaihtela Avdotja, ki je sedela doslej nepremično za mizo...

Naum se je ozrl na njo.

— Ne vznemirjajte se, Avdotja Arefjevna, čemu bi se tepla. Ej, brate, nadaljeval je obrnivši se k Akimu: — kako si se razkričal. Pravo. Kako nagel si. Ali je še kdo čul, da ljudje iz tuje hiše izganjajo, pristavil je polagoma Naum: — in še gospodarja.

— Kako iz tuje hiše, zajecjal je Akim. — Kakega gospodarja?

— In ako bi bil jaz.

In Naum se je zarežal ter pokazal svoje bele zobe.

— Kako da ti? Ali nisem jaz gospodar?

— Kako si nerazumen, bratec. Rečem ti — jaz sem gospodar.

Akim ga je debelo gledal.

— Kaj tako vreš, gotovo si zblaznel, dejal je naposled. — Za vraga, kakšen gospodar si ti tu?

— A, kaj bi govoril s taboj, vskriknil je Naum nestrpuo. — Ali vidiš ta papir, nadaljeval je, izvlekši iz žepa štirikrat zložen, kolekovan list: — vidiš? To je kupčijeska pogodba, razumeš, kupčijeska pogodba za zemljišče in hišo, kupil sem ju od pomeščice, od Lizabete Prohorovne sem jo kupil; vče-

raj sva podpisala pogodbo v B...i — gospodar sem zdaj jaz tu in ne ti. Še danes poberi svoje stvari, pristavil je, vtikujoč listino zopet v žep: — in jutri, da ne bo ne duha po tebi tu, slišiš?

Akim je stal, kakor bi bilo treščilo vanj.

— Razbojnik, zastokal je naposled: — razbojnik... Ej, Fedka, Mitka, žena, žena, zgrabite ga, zgrabite — držite ga.

Ves je bil zmešan.

— Glej, glej, rekel je Naum grozeč: — pazi, starec, ne bodi neumen...

— Da, bij ga, bij ga, žena! trdil je z joko-jočim glasom Akim, zaman in brez moči hoteč se premakniti. — Dušogubec, razbojnik... Premalo ti je... tudi dom moj mi bočeš vzeti in vse... Toda ne, čakej... to ne more biti... Jaz pojdem sam, in sam povem... kako... čemu prodajati... Počakaj, počakaj...

In brez čepice zdirjal je na ulico.

— Kam, Akim Ivanič, kam hitiš, batjuška, rekla je delavka Fetinja, katera se je z njim zadela mej durmi.

— H gospé! Pusti! H gospé... je zavpil Akim in zagledavši Naumovo telego, katere še niso utegnili potegniti na dvor, skočil je vanjo, zgrabil vajeti in udarivši z vso silo po konji, zdirjal v skok h gospodskemu dvoru.

(Dalje prih.)

znani nemški zagrizenosti ne hotel v tako pravično zahtevo privoliti, naj pa napravi na svoj steber nemški napis; nasproti temu pa bodi potem skrb tudi zastopstva slovenske kranjske dežele, da se na drugem stebru napravi le samo slovenski napis Vsakemu svoje!

Nadejamo se, da ta naš glas ne bode ostal glas upijočega v puščavi, in pričakujemo, da se bode ta stvar tako rešila, da bode v čast in ponos tudi nam in naši slovenski domovini.

Iz Trsta, 25. aprila [Izv. dop.] (Iredentovske demonstracije.) Razburjenost radi nedeljske demonstracije v gledališči se je že nekoliko poglobila. Tukajšnji iredentovski voditelji so s svojimi privrženci kaj zadovoljni in samo izvestni krogi, kateri imajo dolžnost, informirati odločilne faktorje o dejanskih razmerah v Trstu, so še vedno v velikih skrbeh, da bi se utegnile take demonstracije ponavljati. Da se statuvira svarilen eksempel, je policija obsodila nekatere prijetih prirediteljev nedeljske demonstracije na globo 50 gld., dva pa, znanega spoštovanja vrednega Rascovicha sinu, gospodiča Amilcara Rascovicha, in Scipija Bazzanello je izročila deželnemu sodišču, katero bo zoper nju postopalo radi hudodelstva motenja javnega pokoja. — Tudi Tržaška policija, kateri sicer v političnih zadevah ni moči očitati, da postopa drakonično, je postala nekoliko bolj odločna. Lahonski listi tožijo elegično, da sedaj že več ni smeti nositi priljubljenih marjetic, ker redarji vsakega s to nedolžno cvetko za zjedinjeno Italijo demonstrujočega mladeniča ustavljajo in od njega zahtevajo, da cvetko odstrani. Nekateri go-spodki so se tudi že odločno zoperstavljali tej zahtevi policijskih uradnikov, češ, da ni nikjer izrečeno, katerih cvetk ni smeti nositi, a časi prevelike policijske uljudnosti so menda minoli, vsaj za neko dobo, kajti ugovorniki so bili aretirani in odpeljani na policijo, kjer so jih vzeli „na protokol“. To seveda naše Lahončke kar nič ne moti, narobe prav navdušeni so vsled tega in sodeč po javnem mnenju, moglo bi se reči, da nedeljska protia-vstrijska demonstracija ni bila zadnja pred bližajočimi se volitvami. —

S stvarjo, važno za gospodarski razvoj Tržaškega mesta, bavila se je v zadnji svoji seji municipalna delegacija. Podpredsednik dr. Dompieri je poročal o prizadevanju zastopnikov obč. sveta glede pristanskih skladišč in rekel, da so opozarjali vlado, da sedanjih stroškov pri veljavnih tarifah nikakor ni moči pokriti, kontribuentom pa tudi ni moči naložiti večjih bremen, torej bi najbolje kazalo, če bi vlada po nasvetu Tržaške trgovinske zbornice zakonitim pōtem prevzela pokritje neizogibnega deficita za dōbo prihodnjih pet let. Eventualni prebitki, katere bi bilo narediti v tem času ali pa tudi pozneje, bi seveda pripadli erarju, dokler niso pokriti vsi njegovi troški. — Sedaj se trgovinski krogi zelo zanimajo za to vprašanje in uvažujejo skrbno vse okoliščnosti, iz katerih se da sklepati na vladno mnenje v tem oziru. Ker je deficit vsako leto večji, morala bi država poseči globoko v žep, kar si bo pa parlament še korenito premislil, zlasti po izkušnjah z Lloydom. Sploh pa se dela municipalna delegacija jako lepo, da bi s svojo skrbnostjo za gospodarski blagor prebivalstva pridobila — nezanesljive volilce, ti pa so vsaj deloma toli bistroumni, da vidijo, kam pes taco moli.

Domače stvari.

— (Misterijозна zadeva.) Zadnja „Edinost“ objavila je sledečo notico: „Resnicoljubnost „Corr. Bureaux“. Z Dunaja prinašajo Tržaški časopisi neko brzojavko, ki se glasi, prevedena na slovenski: „Iz Ljubljane poročajo, da se vršé občinske volitve brez sodelovanja Nemcev, narodno-klerikalne in škofovske stranke. Glasom neke izjave škofovske stranke to vzdržanje od volitev je provzročeno po brezmejnem rusofilizmu, ki prevladuje v mestnem zboru in po nesramnih agitatorijskih sredstvih, katerih se poslužuje prevladajoča ruska stranka, katera deluje v kvar deželi in v nje pogubo“. To so vam verodostojna brzojavna poročila nemškega „Corr. Bureaux“. V kratki brzojavki dolžita se narodno-napredna stranka in mestni zbor v Ljubljani nič manj kot — veleizdaje.“ — Nam se je ta vest, akoprav je „Edinost“ navadno dobro informirana, zdela toli neverjetna, da smo o stvari poizvedovali. Osvedočili smo se, da je resnično Tržaški „Mattino“ od četrтка 20. t. m. priobčil ta telegram v rubriki

„Attraverso la Politica“, v kateri priobčuje navadno le oficijelna telegrafična poročila „Correspondenz-bureau-ja“ od predvečera, dočim ima list za svoje privatne telegrame posebno rubriko „Servizio speciale del Mattino“. Navzlic temu ne moremo misliti, da je bil oficijelni „Correspondenzbureau“ toli drzen ter raztrobil mej svet lažnjivo obrekovanje, na katero bi bil jedini primerni odgovor krepka zaušnica odpošiljatelju, ki naj bo potem Peter ali Pavel. Privatno blebetanje Tržaškega lista in naj je tudi oficijozni organ Tržaške vlade lahko zaničljivo preziramo, drugačna pa je stvar, ako ima „Edinost“ prav in zagradelj bilo bi po našem mnenju potrebno, da zahteva v prvi vrsti naš mestni zastop od „Correspondenz-bureau-ja“ jasno izjavo, je-li res prišla od njega ta vest. Ako ni, tedaj mirna Bosna, ako pa je, tedaj pa bo stvar naših poslancev, da izposlušajo zadoščenje obrekovani stranki in korporaciji.

— (Predavanje g. Pečnika) privabilo je včeraj popoldne precej veliko število poslušalcev, mej njimi tudi nekatere gg. deželne poslance, v Rudolfinum. Gosp. Pečnik je razkazoval jako zanimive starinske najdbe, katere je izkopal na svete Magdalene gori pri Šmariji. Po prijaznosti g. Pečnika smo imeli že večkrat prej priliko videti razne njegove najdbe, o katerih smo ob svojem času obširneje poročali v našem listu. Zatorej danes ni potreba govoriti na drobno o teh najdbah, katere je včeraj g. Pečnik pokazal tudi širšim krogom prijateljev starinskih najdb. Mnogobrojno občinstvo je prav pohvalno vzelo na znanje predavanje gosp. Pečnika ter mu z živahnim odobravanjem pokazalo svojo zadovoljnost. Gosp. Pečnik zasluži za svoje neumorno in požrtvovalno delovanje zares pohvalo in želimo le, da bi se ga na merodajnem mestu izdatno podpiralo v njegovem prizadevanju.

— (Okrajne bolniške blagajnice) upravni odbor je volil včeraj g. Antona Kleina načelnikom in gosp. Luko Breskvarja njegovim namestnikom.

— (Glas iz občinstva.) Prijatelj našega lista nam piše: Kdor zavije iz Sv. Petra ceste na Resljevo cesto, se čudom čudi pohabljenemu kmet-skemu plotu, s katerim je ograjena hiša na oglu, a še bolj se čudi raznovrstni nesnagi, stekajoči se časih izza tega plota na ulico. Merodajni krogi zmatrajo gotovo vonj te nesnage posebno prijetnim in zdravim, ali nehvaležno protivalstvo tega okraja je vzlic temu jako nezadovoljno in prosi hitre pomoči.

— (Promenadni koncerti) bodo meseca maja dné 4, 18. in 25. v Tivoliju vselej ob 1/2 6. uri popoldne, dné 7, 14, 22. in 28. pa v Zvezdi, vselej ob 1/2 12. uri popoldne.

— (Astronomična svetovna ura.) ki je razstavljena v mali dvorani filharmonijskega poslopja, privablja vsak dan več gledalcev, posebno ob urah, ko se razlaga to zares velezanimivo delo človeškega uma in posebne vztrajnosti izdelovalceve. Ker bode ura razstavljena le še do konca tega meseca, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si ogleda to delo, ki je povsodi vzbujalo najživahnejše zanimanje.

— (Umrla je) na svojem domu v Šmartnem pri Litiji gospa Katarina Henke, hišna posestnica v Ljubljani. Pokojnica bila je posebna prijateljica šolske mladine, katera ji je poklonila pri pogrebu krasen venec.

— (Uboj.) V Selcih nad Škofjo Loko pil je preteklo nedeljo dimnikar France Habjan iz bližnjih Železnikov. Domači fantje mu menda niso bili posebno naklonjeni ter so ga čakali na cesti, da bi ga pretepli. Da bi pa Habjan ničesar ne slutil, spremljal ga je celó nek domači fant, ki je bil spoznavljen z ostalimi, iz gostilne proti domu. Komaj pa je bil Habjan, nič hudega sluteč, na cesti, napadla ga je tolpa njegovih nasprotnikov in jeden izmed njih udaril ga je z ročajem samokolnice tako nesrečno po glavi, da je pri priči obležal. Domačega župana, ki je prihitel miriti, pa so pretepalci s kamenjem vzprejeli, tako da se je moral umakniti. Stoprav neki slučajno po cesti prišedši mož našel je nezavestnega Habjana ter klical na pomoč. Gosp. župnik podelil mu je še sv. poslednje olje, a proti jutru je Habjan umrl, ne da bi se bil zavedel. Stori-li se tajé. — Ubiti Habjan ni bil na dobrem glasu in na sumu je celo kot tisti cerkveni tat, ki je pred kratkim izpraznil pušice v Železniški cerkvi.

— (Požar.) Dne 23. t. m. ste pogoreli lozi dveh gospodarjev iz Cerkevšč v občini Podzemelj na Dolenjskem. Zapalili so pastirski. Škoda je tem bolj občutna, ker je v tem kraju veliko pomanjkanje

lesa. Da bi že vendar pazili stariši na svoje otroke in jim ne dajali vžigalic.

— (Zdravstveno stanje) V Črnomaljskem okraji še vedno razsajajo osepnice, ki so se na novo pokazale v Radovici. Vendar splošno bolezen ponehuje in se je število bolnikov znižalo od 80 na 68 oseb.

— (Učiteljsko društvo za sežanski okraj) bode zborovalo v Sežani dné 4. maja t. l. ob 10. uri popoldne z nastopnim vspešnim: 1. O tčtoreji. 2. Učitelj-vzgojitelj. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Volitev treh pregledovalcev računov. 6. Volitev delegatov za prihodnji zbor „Zaveze“. 7. Volitev društvenega vodstva. 8. Nasveti.

— (Čitalnica v Brežicah) naznanja, da je njenim diletantom gledališka predstava igre „Svoji k svojim“ prepovedana, torej priredi dne 30. aprila 1893 samo društveni večer ter vabi svoje k svojim. Dostavljamo le, da se je ta igra že brezštevilo krat igrala po raznih slovenskih krajih. Ne umemo torej, zakaj jo je ravno v Brežicah doletela taka osoda. Brez dvoma se bode čitalnica pritožila. To je zopet jedenkrat čudna dvojna mera!

— (Dirka.) Častniki dragonskega polka Nikolaj I, car ruski št. 5, v katerem služi mnogo Slovencev, in pa brigadne častniške šole priredé dné 29. t. m. veliko dirko v okolici Mariborski.

— (Hrvatsko akad. lit.-zab. društvo „Hrvatska“ v Gradcu) izvolilo je za letni semester 1892/93 nastopni odbor: Predsednik: drd. iur. Fr. Mavar, podpredsednik: stud. med. Ad. Antolak, bilježnik: stud. med. Jul. Vujnovič, poslovodja: stud. med. Vlad. Vranjican, blagajnik: stud. iur. Ivo Bielič, knjižničar: stud. iur. Rih. Barič, gospodar: stud. iur. Gust. Huth, odborska namestnika: stud. med. Fr. Frait, stud. med. Jos. Radović, revizori: stud. med. Iv. Matković, stud. med. Drag. Mance in stud. iur. Vek. Rubignoni, častno sodišče: drd. med. Mih. Barac, drd. iur. Ivo Dobrila in drd. iur. Juro Ferri.

— (Velik požar) uničil je predvčerašnjim, kakor se poroča iz Celovca, vas Brdo. Zgorela je cerkev, župnija, šola in večji del hiš.

— (K demonstracijam v Tržaškem „Politeama Rossetti.“) Zarad nedeljskih demonstracij obsodila je policija tri mladeniče na globo 30—50 gld. Ti so 18letni gimnazijalec Garibaldi Appolonio, 24letni uradnik družbe „Assicurazioni Generali“ Mih. Pimpach in 19letni učenec navtične akademije Alojzij Versa. Dva pa je policija izročila sodišču — kakor smo že poročali — namreč 16letnega učenca trgovske akademije Scipia Bazzanello in 18letnega realca Amilkarja Rascovicha. Dva druga bila sta oproščena.

— (Razpisane službe.) V Ptujem šolskem okraji sta razpisani nastopni mesti: Na tri-razrednici pri sv. Lovrenci v Slov. Goricah nadučiteljsko mesto z dohodki IV. plač. razreda; na petrazrednici pri sv. Marku niže Ptuja podučiteljsko mesto (IV. plač. razreda in prosta soba). V Rogoškem šolskem okraji na jednorazrednici pri sv. Roku učiteljsko mesto (IV. plač. razreda in lepo stanovanje v novem šolskem poslopju). Prošnje do dne 15. maja pri dotičnem krajnem šolskem svetu. Na trirazrednici na Cvenu sta razpisani službi učitelja in podučitelja. Prošnje do dne 15. maja pri krajnem šolskem svetu na Cvenu pri Ljutomeru.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Ustanova kneza Karagjorgjevića.) Iz Srbije ubegli knez Karagjorgjević, ki je umrl v Temešvaru, zapustil je 90.000 gld. za ustanovo, ki naj bi se uporabljala za izobraževanje na Ogerskem bivajočih srbskih mladeničev. Ogerski naučni minister pa ima o tej zadevi „pomisleke“. Upravo ustanovne glavnice, ki je z obrestmi narasla že na 100.000 gld., bi namreč imela Novosadska „Srbska Matica“, katera naj bi jo uporabljala za izobraževanje tacihi srbskih mladeničev, ki so vpisani na neogrskih vseučiliščih, posebno na Zagrebškem ali pa Petrograškem. Na teh pa bi utegnili omenjeni mladeniči odgojiti se v „nemadarskem duhu“ in to dela preglavico ogerskemu naučnemu ministru. Dalje je srbska Matica preložila le prevod ustanovnega pisma in grof Csaky trdi, da prevod ni natančen ter zahteva izvirno ustanovno pismo.

— Knez Karagjorgjević pa je skrbel tudi za to, da se glavnic izroči Rusiji, ako bi se pogoji ustanove ne izvrševali točno na Ogerskem.

* (Velik požar.) Že pred nekaterimi dnevi dobili so razni posetniki v Veliki Kaniži pretilna pisma, v katerih se je govorilo z ognjem. Dne 23. je res začelo goreti, ko je razsajal hud vihar. V kratkem gorelo je v treh ulicah Le požrtvovalnemu delovanju vojakov in ognjegascsev se je posrečilo omejiti ogenj. Zgorelo je trideset hiš in tudi trije ljudje.

* (Novi potresi.) V Beli Cerkvi na Ogerskem so se ponovili potresi minulo soboto in nedeljo. Gimnazijsko poslopje je precej poškodovano in kaže več razpoklin. Tudi v Belemgradu so bili čutiti novi podzemski sunki.

* (Ogenj v cerkvi.) V cerkvi Torre Annunziata v okolici Neapolja nastal je v nedeljo mej večerno božjo službo ogenj, ker se je prevrnila užgana sveča na oltar. Mej navzočo množico nastala je grozna zmešnjava, ker je vse drecalo se proti vratom. V gneči bilo je zmečkanih osem žensk in pet otrok. Mogoč je bilo ranjenih.

* (Dva samomora na Eiffelovem stolpu.) V nedeljo sta se dogodila v Parizu dva samomora na Eiffelovem stolpu. Neki mladi Rus ustrelil se je v restavraciji v prvi etaži, ko je poprej zavžil dober zajutrek. Ko je ravno hotel oditi pozvani zdravnik skočil je drugi samomorilec z višine stolpa. Bil je neki državni uradnik. Truplo padlo je na 180 metrov nižje ležečo drugo etažo, kjer je grozno razbito obležalo. Trupla obeh somorilcev odvedli so skupaj v mrtvašnico.

Književnost.

— Slovensko-nemški slovar izdan na troške rajnega knezoškofa Ljubljanskega Antona Alojzija Wolfa. Uredil M. Pleteršnik. Tretji seštek. V Ljubljani. Založilo in na svetlo dalo knezoškofijstvo. Tiskala Katoliška tiskarna 1893. Ta seštek (stran 161 do 240) prinaša slovarsko gradivo od besede doskočiti do besede govorica. O slovarju govorimo na drugem mestu in bomo govorili še večkrat.

— „Slovanski Svet“ prinaša v št. 8. nastopno bogato vsebino: Zakaj je krojite v Češke opasne? — Liturgija rimske cerkve; — Pesem; — Iz poezij Lermontova; — Divni sanci; . . . — Ljubav; — U tudjini; — Na počitnicah; — Laudes Croatiae; — Лѣсъ и степъ; — O Miroslavu Vilharju; — Dopisi; — Ruske drobtinice; — Ogled po slovanskem svetu; — Zmes; — Književnost.

— Princ Evgenij Savojski slavni junak in vojskovodja avstrijski. Zgodovinska povest. Slovenskemu ljudstvu spisal S. Hrvojić. V Ljubljani. Založil in prodaja Anton Turk, knjigovez. 1893. Tiskala tiskarnica Blasnikovih naslednikov v Ljubljani. Str. 78. Cena 24 kr., ali 48 vinarjev. — V tem delci se popisuje življenje in delovanje slavnega vojskovodje princa Evgenija jako mikavno in nazorno. Slog je primeren otroškemu razumevanju in zato je le želiti, da bi se knjižica že radi svoje patriotične tendence razširila čim bolj mej slovensko mladino. Na ovitku lista je čedno v barvah natisnena slika, predstavljajoča naskok na Beligrad dne 16. avgusta 1717.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gradec 26. aprila. Deželni zbor sklenil v današnji seji, da začne dežela najdalje leta 1894. graditi železniški progi od Velenja v Spodnji Dravobreg in od Šentjurja oziroma od Grobelna do hrvatskih železnic. — Nečuvno zvišanje tarifov na južni železnici se je grajalo z ostrimi besedami in jednoglasno se je izrekla potreba, da je čim prej podržaviti to prometno podjetje.

Inomost 26. aprila. Dež. zbor vzprejel resolucijo, naj ga vlada skliče vsako leto v dobi od novembra do januarja.

Budimpešta 26. aprila. V poslanski zbornici predložil pravosodni minister zakonski načrt o državnih civilnih krstnih maticah, naučni in bogočastni minister pa zakonski načrt o recepciji židov. Zbornica je z živahnim odobravanjem pozdravila predlogi. Načrt o maticah določa, da duhovniki in rabini ne morejo biti vodje matic, ampak da so ti javni, zapriseženi uradniki, podrejeni kontroli upravnih oblastev. Vero otrok iz mešanih zakonov bo točno beležiti. Dečki so vere očeto, deklice vere matrine. Duhovniki in rabini, kateri nečejo dati za poroko potrebnih izkazov, zapadejo kazni in je smeti proti njim postopati s silo. Zakon bo popolnoma izvršiti vsaj

do konca leta 1894. Od te dobe naprej veljavne bodo samo državne matice. V motivaciji se navaja, da se bo vsa dežela razdelila v 4467 matičnih okrožij. Troški bodo znašali na leto 840.000 gld. Načrt o recepciji židov določa: izraelitična vera se priznava kot povsem recipirana; določba čl. 58, zakona iz l. 1868 se razširi v toliko, da ni samo židom dovoljeno prestopiti h kristijanski veri, ampak da je tudi kristijanom dovoljen prestop k židovski veri.

Beligrad 25. aprila. Kralj naznanil ruskemu caru nastop vlade v rusko pisanem pismu, povdarjajoč v njem tradicionalno prijateljstvo in sorodstvo, katero veže ruski in srbski narod.

Rim 25. aprila. Nemški cesar podelil kardinalu Rampolli, največjemu nasprotniku trozveze, red črnega orla. Pruski državni tajnik Marschall bil v avdijenci pri papežu in se tam mudil pol ure.

Zahvala.

P. n. častitim gospodom volilcem, ki so letos brez vsake agitacije volili od nas priporočene kandidate v občinski svet, izreka klub občinskih svetovalcev toplo zahvalo. Sme pa tudi z vso pravico zagotavljati, da se bodo izvoljeni občinski svetovalci kakor doslej pošteno trudili za razcvet in napredek stolnega mesta.

Za klub obč. svetovalcev:

Dr. vitez Bleiweis Trsteniški,
t. č. načelnik.

Narodno-gospodarske stvari.

— Izkaz neposrednega davka na Kranjskem z prikladami vred za leto 1891. kaže, da se je plačalo v davčnih okrajih: 1.) Postojna: 15 941 gld. 16 kr.; 2.) Škofja Loka: 23 738 gld. 12 1/2 kr.; 3.) Brdo: 16 876 gld. 27 1/2 kr.; 4.) Bastrica: 10 841 gld. 71 1/2 kr.; 5.) Kočevje: 28 266 gld. 93 kr.; 6.) Velike Lašče: 9912 gld. 46 kr.; 7.) Krško: 26 624 goldinarjev 4 kr.; 8.) Ilirija: 57 312 gld. 29 1/2 kr.; 9.) Kranj: 29 326 gld. 8 1/2 kr.; 10.) Kranjska Gora: 6537 gld. 87 kr.; 11.) Lož: 13 879 gld. 23 kr.; 12.) Ljubljana (mesto): 175 823 gld. 65 1/2 kr.; 13.) Ljubljana (okolica): 65 870 gld. 70 1/2 kr.; 14.) Kostanjevica: 14 367 gld. 65 kr.; 15.) Litija: 40 820 gld. 86 kr.; 16.) Logatec: 24 162 gld. 39 1/2 kr.; 17.) Metlika: 16 796 gld. 48 kr.; 18.) Mokronog: 18 212 gld. 75 1/2 kr.; 19.) Trzin: 9149 gld. 36 1/2 kr.; 20.) Vrhnika: 19 893 gld. 50 kr.; 21.) Radovljica: 28 388 gld. 21 1/2 kr.; 22.) Rateče: 11 155 gld. 87 kr.; 23.) Ribnica: 12 232 gld. 47 kr.; 24.) Novomesto: 33 428 gld. 31 1/2 kr.; 25.) Žužemperk: 11 897 gld. 66 1/2 kr.; 26.) Senožeče: 7849 gld. 84 kr.; 27.) Zaticina: 15 067 gld. 6 1/2 kr.; 28.) Kamnik: 33 361 gld. 76 1/2 kr.; 29.) Trebnje: 12 189 gld. 24 kr.; 30.) Črnomelj: 21 642 gld. 83 kr.; 31.) Vipava: 13 756 gld. 94 kr. Skupna svota znaša pri zemljiškem davku: 627 211 gld. 62 kr.; hišnoujemniški davek: 229 582 gld. 89 1/2 kr.; hišno razredni davek: 141 505 gld. 89 1/2 kr. 5% davek od dohodka poslopij, ki so oproščena hišno najemniškega davka: 5514 gld. 52 kr. Pridobitina in pridobitina od krošnjarstva: 145 860 gld. 13 1/2 kr.; izkazana dohodnina: 418 773 gld. 35 kr.; dohodnina od stalnih plač uradnikov in učiteljev: 4276 gld. 8 1/2 kr.; pristojbine za izterjanje davkov: 32 042 gld. 5 kr.; zamudne obresti od zastalih davkov: 2396 gld. 84 kr.; takse od zgašenih obrtov in vpisanih kupcij: 13 gld. 80 kr. Vkupna svota cesarskih davkov: 1 607 177 gld. 19 1/2 kr.; deželnih priklad: 602 328 gld. 30 1/2 kr.; priklade za okrajne blagajnice: 198 209 gld. 50 kr.; donesek za kupčijsko zbornico: 7512 gld. 75 kr.; zdravstvene priklade: 17 273 gld. 21 kr. Vkupna svota vseh priklad iznaša 825 323 gld. 76 1/2 kr.

— **Hipotekarna zadolžitev na Kranjskem.** Vsled prošnje deželnega odbora poslala je c. kr. centralna statistična komisija na Dunaji sledeči tabelični pregled o denarni vrednosti sprememb pri posesti in pri dolgovih zemljišč na Kranjskem leta 1891. z opomnjo, da je bilo od vseh v navedenem letu zemljiško-knjižno vpisanih 3248 hipotečnih posojil v skupnem znesku 1 551 660 gld. 66 posojil v znesku 17 737 gld. brezobrestnih, ostala posojila pa so bila obrestna, in sicer tako-le: 5 posojil v znesku 2170 gld. po 3%, 83 posojil v znesku 28 005 gl. po 4%, 626 posojil v znesku 530 698 gl. po 4 1/2%, 587 posojil v znesku 336 932 gld. po 5%, 48 posojil v znesku 33 316 gld. po 5 1/2%, 1213 posojil v znesku 459 452 gld. po 6%, 13 posojil v znesku 3555 gld. po 6 1/2%, 244 posojil v znesku 62 990 gl. po 7%, 265 posojil v znesku 57 207 gl. po 8%, 96 posojil v znesku 19 178 gld. po 10%, 2 posojila v znesku 420 gld. po 12%

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Izkaz daril

društvu „Dijaške kuhinje v Celji“ za tekoče šolsko leto 1892/1893

darovanih od sledečih p. n. gospodov:

P. č. udeležujoči duhovniki pogreba ranjega gosp. kanonika Ivanca v Šmarji 70 gld., preč. gosp. dr. Josip Fajek, duhov. svet. pošlje pri pogrebu ranjega g. župnika Sevnika nabranih 32 gld. 50 kr., g. dr. Ivan Rudolf v Konjicah 5 gld., g. V. Kolšek, c. kr. notar v Kranjski gori 2 gld., gosp. Norb. Zanier, trgovec in veleposestnik v St. Pavlu 5 gld., gosp. Ferdinand Roš, župan in obč. predstojnik v Hrastniku 3 gld., gosp. T. Canjkar, c. kr. sodn. pristav v Laškem 2 gld., gosp. Josipina Prus, posestnica v Konjicah 5 gld., č. g. Anton Kolar, kaplan v Marenbergu 2 gld., g. L. Schwentner, trgovec v Brežicah 1 gld., gospodična Ema Razlag, učiteljica v Ljutomeru 1 gld., g. J. Janežič v Grižah 2 gld., g. Ivan Vilhar v Ljubljani 5 gld., č. g. Fran Rojko, župnik v Zavodni 2 gld. 50 kr., č. g. Anton Fischer, župnik v Dolu 2 gld., g. Miloš Levstik, učitelj v St. Andražu 50 kr., č. g. Jakob Krusič, župnik v St. Andražu 2 gld., p. č. g. Valentin Par, župnik in duhov. svet. v Gotovljah 5 gld., slavn. posojilnica v Zalcu 15 gld., g. Franc Kolar, posestnik v Trbovljah 2 gld., č. g. Mihael Strašek, župnik v St. Janžu na Peči 2 gld., č. g. Radoslav Marzidovšek, c. kr. vojni duhovnik II. razr. v Gorici 5 gld., p. č. g. Josip Žebelj, duhov. svet. in župnik v Mozirji, 5 gld., č. g. Andrej Zdošel, župnik v sv. Štefanu 5 gld., gosp. Tomaž Hofbauer, posestnik v Mozirji 5 gld., g. dr. Albin Poznik v Rudolfovem 1 gld. 20 kr., g. Anton Turnšek, posestnik iz Nazareta 5 gld., g. Janez Zupanc posestnik v Gaberji pri Celji 2 gld., č. g. Valentin Mikuš, kaplan v St. Jurji, 5 gld., p. č. g. Lovrenc Vošnjak, duhov. svet. in župnik v St. Jurji 5 gld., p. č. g. Anton Fröhlich, duhov. svet. in nadžupnik v Slatini 5 gld., slavn. posojilnica v Slatini 5 gld., č. g. Anton Vetrnik, kaplan v Trbovljah 3 gld., č. g. Matija Stoklas, kooperator v St. Vidu 5 gld., g. Neža Kralj, posestnica v Trbovljah 3 gld., g. dr. Ludovik Filipič, odvetnik v Celji 5 gld., č. g. Ivan Kozinec, župnik v Slivnici 2 gld., g. Franc Kranjc, nadučitelj v Slivnici 2 gld., g. Gašpar Sorn, posestnik in župnik v Grajski vasi 2 gld., g. Franc Skubic, zdravnik v Velenji 5 gld., g. dr. Dečko, odvetnik v Celji 5 gld., g. Lovro Baž, c. kr. notar v Celji 5 gld., p. č. g. Exercitanji v Slatini 15 gld., č. g. Blaž Rotnik, župnik v pokoji v Vojniku 2 gld., g. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Rogatecu 10 gld., dar iz Rajhenburga 5 gld., g. M. Vošnjak, drž. in dež. poslanec v Celji 10 gld., g. Marija Pototin, posestnica v Zidanem mostu 5 gld., slavn. okrajni odbor v Šoštanji 10 gld., g. M. Ogorevc v Konjicah 5 gld., č. g. Ivan Govedič, župnik v Šoštanji 5 gld., č. g. Matej Vrečko, župnik na Ponkvi 5 gld., č. g. Franc Smrečnik, župnik pri St. Ilju pri Velenji 3 gld., č. g. Ferdinand Jan, župnik v Sv. Petru ob Savinji 5 gld., g. Jožef Gerlih v St. Petru ob Savinji 1 gld., č. g. Anton Ribar, župnik pri sv. Vidu na Planini 4 gld., slavn. občina Vransko 5 gld., č. g. Mihael Korošec, župnik v Loku pri Zidanem mostu 3 gld., g. M. Vodusek, geometer v Ptuj 2 gld., g. Franc Matjašič, c. om. v Ptuj 1 gld., g. Franc Versec, c. kr. notar v Sevnici 3 gld., g. Franc Gomiš, gostilničar v Ormoži 1 gld., g. Valentin Južna v St. Juriju pri Tabru 1 gld., g. Drobnič, trgovec v Laškem 2 gld., p. č. g. Josip Fleck, duhov. svet. dekan v Jarenini 3 gld.

(Konec prih.)

Tuji:

25. aprila.

Pri **Maliči:** Baron Schwegel, Kohl, Dannhauser, Rückel, Löwy, Ersler, Bettelheim z Dunaja. — Stifter iz Ribnice. — Ludwig iz Grada. — Wührer iz Reke. — Winterhalter iz Maribora. — Ziegler iz Brna. — Titz iz Trsta. — Rajčević iz Vipave.

Pri **Slonu:** Fink, Bontadi, Braisach, Riewel, Weltman z Dunaja. — Plochman, Wodiczka, Kralje iz Trsta. — Jodi iz Brna.

Pri **južnem kolodvoru:** Weber, Hüpfel iz Celovca. — Periky iz Zagreba.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
25. aprila	7. zjutraj	737.1 mm.	5.2° C	sl. sev.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	734.5 mm.	22.0° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	735.9 mm.	13.0° C	sl. jzh.	jasno	

Srednja temperatura 13.4°, za 3.1° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 23. aprila 1893

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	467,278.000 gld.	(+ 2,093.000 gld.)
Zaklad v gotovini	294,038.000 "	(— 47.000 "
Portfelj	168,935.000 "	(+ 773.000 "
Lombard	20,762.000 "	(+ 224.000 "
Davka prosta ban		
kovena rezerva	30,811.000 "	(— 1,619.000 "
Drž. not v prometu	312,335.000 "	(— 275.000 "

Dunajska borza

dne 26. aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.40 gld.	98.40 gld.
Srebrna renta	97.95 "	98.05 "
Zlata renta	117.20 "	117.25 "
4% kronska renta	96.85 "	96.75 "
Akcije narodne banke	983— "	983— "
Kreditne akcije	344.25 "	343.75 "
Lordon	122.25 "	122.40 "
Srebro	— "	— "
Napol.	9.73 "	9.73 "
C. kr. cekini	5.77 "	5.78 "
Nemške marke	59.87 1/2 "	59.90 "

Dne 25. aprila t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197 "	75 "
Ogerska zlata renta 4%	115 "	70 "
Ogerska papirna renta 5%	— "	— "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129 "	25 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	120 "	50 "
Kreditne srečke po 100 gld.	199 "	50 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	— "	— "
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	153 "	— "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	270 "	— "

Učenca

za jermenski obrt, z dobrimi spričevali, vzprejme takoj

L. Blumauer

(435-2) jermenar v Šelenburgovih ulicah št. 4.

Solnčnike

le najboljše kakovosti priporoča
v veliki izbiri in po nizkih
cenah

L. Mikusch,

tovarna solnčnikov in dežnikov
v Ljubljani,
331-9) Mestni trg šte. 15.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, ka-
teri teče iz breze, ako se navrti
njeno deblo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše lepilo;
ako se pa ta sok po predpisu
izumitelja pripravi kemičnim po-
tom kot balzam, zadobi pa ču-
dovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž
njim obraz ali drugi deli polti,
očijo se že drugi dan ne-
znatne luske od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in ko-
žave pike ter mu daje mladostno barvo; polti pode-
luje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo
pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečino, zajedce in
druge nesnahnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gld. 1.50. (234-5)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo
nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naro-
čila vsprejema W. Heun, Dunaj, X.

Rudarji! Rudarji!

(392-2)

V Šaleškem premogokopu Velenje pri Celju
dobi trajno in dobro plačano delo 200 izurjenih kopačev
in 100 takih delavcev, ki spravljajo premog na dan.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi ozna-
čeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Be-
ljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl,
Budejevica, Plzenj, Marijine varo, Eger, Francove vare,
Prago, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via
Amstetten, Draždani, Prago, Francovih varov, Karlo-
vih varov, Eger, Marijinih varov, Plzenja, Budejevica,
Solnograda, Lince, Ischla, Ljubna, Celovca, Franzens-
feste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja,
Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna,
Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
" 7. " 00 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani
za 2 minute naprej. (12-89)

Največje skladišče raznega semena

n. pr.: nemške, štajerske, incarnat, tur-
ške in travniške detelje, raznih vrst pes-
nega semena, splošno znano kot najboljša krma
za živino; travnega semena za suhe, mokre,
peščene in glinovite travnike; velika izbira se-
mena za salato, kumare, peteršilj, se-
lerijo, sladki grah, fižol in vse druge vrste
semena za zelenjad. Proseč mnogobrojnega
poseta
(151-16)

Peter Lassnik.

Za želo dec.

(332-7)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želo dec osvežujoče, krepljivo,
vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želo dec.

Največja izbéra
vsake vrste

izprehodnih palic

kakor tudi

finih rezbarij iz lesa in pletenin

pri

F. Stampfelu v Ljubljani

na Kongresnem trgu (Tonhalle)

(370-6)

(Kočevska domača obrt.)

NB. Naj se na znanje vzeti blagovoli, da nimamo v Ljubljani nikake filijalke, in
prosimo najuljudneje, naj se kupci blagovolijo potruditi direktno do nas samo
Kongresni trg (Tonhalle).

V mali dvorani v „Tonhalle“.

Vsak dan

razstava

velike astronomične

svetovne ure.

Sklep v ponedeljek dne 1. maja ob 7. uri zvečer.

Predava se o tem zanimivem umetnem delu točno v nastopnih urah:
dopoludne ob 10. in ob 11. uri; popoldne ob 3., 4., 5 in 6. uri.

Ustopnina:

I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr. — Otroci, kakor tudi vojaki do
narednika plačajo polovico. (335-12)

Štajerska deželna Rogaška slatina

Tempeljski- in Styria-vrelec.

Sveža polnitev iz novozgrajenega rova z direkt-
nim dotokom vreleca.

Ta kiselica, sodržujoča mnogo Glauberjeve soli, ki je od nekaj velike
koristi zlasti v slučaju bolezni prebavnih organov in ki je ob jednem
jako prijetna osvežujoča pijača,

se ne sme zamenjavati

z raznimi kiselici, ki se pod imenom „Rogaška kiselica“ (Rohitscher)
spravljajo v trgovino. (398-1)

Naročuje se pri oskrbništvu vreleca v Rogateu-Slatini; v Ljubljani
glavna zaloga pri Mh. Kastner-ju in Morica Wagner-ja udovi,
kakor tudi v vseh trgovinah z mineralno vodo in v vseh boljših spece-
rijskih trgovinah, droguerijah in lekarnah.

Rokavice

v nedosežno veliki izbéri iz svile od
50 kr., iz sukanca s 4 gumbi, dobre
kakovosti, od 18 kr. začeni in više pri

J. S. BENEDIKTU

v Ljubljani. (390)

Gospodom podjetnikom

naznanjam, da izdelujem

frizne deščice (lajšte) in parkête

iz hrastovega lesa in da so isti 1 palec debeli in vsake mere. Ravno
tako izvršujem tudi vsako naročilo točno in vestno ter dovažujem
svoje izdelke na postajo v Loko ali Logatec. Več se izve pri podpisancu.

Jernej Plemelj

tovarna parkêtov in friznih deščic (lajšt)
v Cirknem (Primorsko).

(379-5)

Otvorenje gostilne.

Častitemu p. n. občinstvu in slav. društvom uljudno naznanjam,
da sem

dne 21. t. m. odprl

gostilno „pri Franceljnu“ na Bregu

ter bodem točil dobro, naravno vino in vedno pristno pivo in sicer
Graško „Steinfeldsko“.

Priporočam se častitemu p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk,
obetajoč, da bodem vedno postregel tudi z dobrimi gorkimi in
mrzlimi jedili. (425-2)

S spoštovanjem

O. Planinec gostilničar.